

De zes mooiste dorpen van Vlaanderen. Pasmunt in de communautaire onderhandelingen?

**Uitreiking Remi Pirynsprijs aan Luc
Deconinck - Gewezen voorzitter van vzw de
Rand en van het Halle-Vilvoorde Komitee**

Maandag 30 mei 2011 om 19u45

**GC De Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6 - 1950 Kraainem**

Programma:

Verwelkoming

Rik Otten - Voorzitter cultuurraad Linkebeek

De zes anders bekeken

Wilfried Wouters - Bestuurslid Halle-Vilvoorde Komitee

**Een politiek-toeristische wandeling door de zes Het verhaal van de vzw
"De Rand" met getuigenissen vanuit het verenigingsleven in de zes**

Eddy Frans - Directeur vzw "De Rand"

Het politieke leven in de zes

Jan Walraet - Voorzitter Conferentie Nederlandstalige mandatarissen de zes

De zes als pasmunt voor een akkoord?

Prof. Matthias Storme - Rechtsfaculteit KU Leuven

Conclusie

Francis Stroobants - Voorzitter Halle-Vilvoorde Komitee

Receptie

Organisatie:

Werkgroep de zes in samenwerking met: vzw "De Rand", Vlaamse
Volksbeweging, Vtb Cultuur, Halle-Vilvoorde Komitee, Taal Aktie Komitee,
Komitee der Randgemeenten, ADVN, Vlaams Komitee Druivenstreek-
Spoorslag, Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen

Toespraken

(overgenomen van webstek VVB, met dank aan Wim De Wit)

De Zes anders bekeken

Wilfried Wouters - Bestuurslid Halle-Vilvoorde Komitee

"De zes mooiste dorpen van Vlaanderen" zijn sinds vele jaren vooral gekend onder de denigrerende term "*de faciliteitengemeenten*". Het zijn - zo luidt het - "verstedelijkte randgemeenten van Brussel; ze worden bestuurd door arrogante Franskijlonse burgemeesters die de wet aan hun laars lappen, en de overgrote meerderheid van de inwoners zijn er Franstalig". Daarbij zijn de faciliteitengemeenten een permanente communautaire twistappel, verhinderen ze de vorming van een regering, maken een grote staatshervorming onmogelijk, en - afhankelijk van de bron - brengen zij het voortbestaan van België in gevaar of staan ze de onafhankelijkheid van Vlaanderen in de weg. Dàt is het beeld dat meestal van deze Vlaamse dorpen wordt verspreid, wat bij menig politicus, redacteur, commentator of professor de reactie oproept: "*Doe ze bij Brussel, dan zijn we d'r vanaf!*"

Nochtans is er over deze zes dorpen - samen 50 km² met 70.000 inwoners - heel wat meer te vertellen. Vandaar deze avond. De toekomst van de Zes staat immers andermaal op het spel. Voor de zoveelste keer sinds vijftig jaar trachten Vlaamse politici - is het uit onwetendheid en of onverschilligheid? - deze zes Vlaamse dorpen aan Waalse en Brusselse politici als zoenoffer aan te bieden voor partijpolitieke compromissen. In de nota's van Vlaamse koninklijke onderhandelaars worden er voorstellen geformuleerd die doen terugdenken aan het Egmontpakt en het Sint-Michielsakkoord. Communautaire akkoorden waartegen Vlaanderen zo massaal heeft geprotesteerd. Wij lezen immers dat de ze op electoraal vlak een apart half-Brussels statuut krijgen. Men kan er kiezen ofwel voor de Brusselse lijsten ofwel voor de Vlaams-Brabantse. De benoeming van de burgemeesters is er niet meer uitsluitend de bevoegdheid van de Vlaamse overheid, het individueel taalregime (het faciliteitenstelsel) wordt versoepeld. In dit "compromis" wordt niet zozeer B-H-V gesplitst, maar wel Halle-Vilvoorde, in de Zes en de rest. Want deze gemeenten worden op politiek vlak geleidelijk uit Vlaanderen losgeweekt. De voorgestelde regeling is zo dubbelzinnig en zo warrig dat ze de voorbode is van nieuwe, uitgebreidere compensaties bij volgende communautaire onderhandelingen.

Want het is dàt wat Franstalig Brussel sinds jaar en dag vraagt. Daar weet men immers dat eens deze hindernis genomen, eens het principe aanvaard is dat Vlaamse gemeenten "ook" bij Brussel horen, bij volgende regeringsonderhandelingen en communautaire akkoorden - met een nieuwe lichterling onderhandelaars uit het verre Vlaanderen - ook voor andere gemeenten van Vlaams- Brabant dergelijke regeling kan worden afgedwongen. De kaarten van de omringende gemeenten waar "ook veel

Franstaligen" wonen, zijn immers reeds klaar. Het is het bewijs dat toegevingen in de Zes niet het einde maar het begin zijn van taaldisputen en andere communautaire twisten.

Blijkbaar zijn de bewoners van deze dorpen zonder uitzondering gelukkig dat ze in Vlaanderen wonen; indien niet zouden zij er niet komen wonen zijn of zouden zij al lang verhuisd zijn. De hersenspinsels van de Koninklijke onderhandelaars hebben dan ook weinig of niets te maken met de realiteit op het terrein of de noden van de bevolking. Ze zijn te reduceren tot een politieke koehandel tussen partijen. De Franstalige inwoners, waarover sommigen zoveel ophef maken, zijn immers geen homogene groep, die er sinds generaties woont. Het zijn meestal immigranten van verschillende origine. Hier kan hier dus geen sprake zijn van "taalminderheid" of "aalmeerderheid". Men woont hier in vele gevallen maar tijdelijk en uit vrije wil. Deze immigranten kunnen toch niet de identiteit en het statuut van onze gemeenten bepalen? Zoiets bestaat nergens! Laten we ons spiegelen aan Wallonië. In de gemeenten juist over de taalgrens wonen duizenden Nederlandstaligen. Wordt daar ooit spektakel over gemaakt? Krijgen zij individuele taalvoorrechten en de mogelijkheid om op Vlaamse lijsten te stemmen? Zo dom zijn de Walen niet. Zij behandelen iedereen die in een Waalse gemeente woont als een Waal. Vanaf het eerste uur. Zij laten niet raken aan hun territorium! Waarom durven onze stoere politici niet hetzelfde doen voor de Vlaamse gemeenten rond Brussel?

Tegenover het defaitisme dat zovele Vlaamse prominenten tegenover de Zes aan de dag leggen, kunnen we best het beleid stellen dat de Vlaamse overheid sinds de jaren zeventig heeft gevoerd. Toen werden deze gemeenten uit de handen van Brussel gered en werd een voluntaristische politiek gevoerd op het vlak van de ruimtelijke ordening en cultuur, waardoor de "mooiste dorpen van Vlaanderen" en de aangrenzende gemeenten groen en Vlaams gebleven zijn. Vanaf de jaren vijftig van vorige eeuw werd de Vlaamse groene streek rond Brussel bestormd door promotoren en grondspeculanten allerhande. De plannen voor satellietsteden (elke burgemeester had er een in z'n verkiezingsprogramma staan) voor villawijken, uitbreidingszones en pretparken rolden van de tekentafels. Vlaams-Brabant stond in uitverkoop. Al deze projecten dreigden onze gemeenten in de kortste keren te transformeren in een grote buitenwijk van Brussel. Er moest dringend worden ingegrepen. De Vlaamse executieve wijzigde grondig van koers, zelfs tegen haar lokale mandatarissen in. De satellietsteden, hoogbouwprojecten en uitbreidingsgebieden werden - waar juridisch mogelijk - één voor één geschrapt. In de plaats daarvan ging de Vlaamse overheid over tot de bescherming of "klassering" van honderden ha. landbouwgronden en natuurgebieden.

Ook een twintigtal historische hoeven - in Sint-Genesius-Rode tien - met hun omgeving werden op de monumentenlijst geplaatst en werden evenveel groene eilanden als buffers tussen de verkavelingen. Indien nodig kocht ze ook verschillende domeinen aan, zoals Groenenberg (te Lennik - Vlezenbeek), Frankveld (te Drogenbos - Beersel) en Schaveys (te Linkebeek). In het licht van de huidige toestand is het daarom geen

overbodige luxe dit even in herinnering te brengen en op te roepen dat beleid verder te zetten en deze Vlaamse gemeenten integraal en ongeschonden bij Vlaanderen te houden. Zonder deze ingreep zou de "Groene gordel" niet meer bestaan hebben en nu grotendeels volgebouwd zijn. Het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen ondersteunde dit beleid o.a. door de grote Vlaamse betoging van 24 november 1974 in Halle, met 60.000 deelnemers. Zij deed een beroep op de Vlaamse publieke opinie om de Vlaams-Brabantse gemeenten uit de handen van Brussel te houden. Maar de betoging was vooral een waarschuwing aan het adres van de Vlaamse politici die toen ook hun partijpolitieke berekeningen belangrijker vonden dan de toekomst van onze Vlaamse streek en die openlijk lieten horen dat ze bereid waren wijken bij Brussel te voegen en in de rest van Halle-Vilvoorde electorale faciliteiten (inschrijvingsrechten) in te voeren. Wij zijn opnieuw op dit hellend vlak beland. Weer beweren sommige politici dat - zoals ten tijde van de vorige communautaire pakten - kleine toegevingen in de Zes nodig zijn om Vlaanderen op weg naar de zelfstandigheid te zetten.

En opnieuw zijn de promotoren op pad. Langs een Structuurplan voor Vlaanderen en Brabant wilden ze onze streek een onderdeel maken van Groot Brussel. Door protest van de plaatselijke bevolking zijn hun plannen gereduceerd tot een afgezwakt "Vlaams stedelijk gebied" en nu door een face-lift tot "Vlaams strategisch gebied". De nadruk ligt uiteraard zoals in het verleden op "ontwikkeling, groei, verdichting", enz. De hoogbouw tot vijf verdiepingen krijgt weer een plaats in dit nieuw Vlaams beleid voor onze gemeenten. De jongste uitvinding is de promotie van een Brusselse metropolitane regio, een oude droom van planologen en Brusselse politici. Het huidige project is de zoveelste versie van een Groot Brussel dat in hun ogen veel groter is dan de 19 gemeenten; het telt 81 gemeenten en 2 miljoen inwoners. De initiatiefnemers ervan hebben blijkbaar nooit gehoord van de Vlaamse of Waalse economische regio. Wij doen een beroep op de Vlaamse prominenten zich niet langer achter deze Brusselse wensdroom te scharen. En trouwens, zou men de megalomane plannen voor een "Groot Brussel" niet beter vervangen door een saneringsbeleid voor de verkrotte en verpauperde hoofdstad van Europa? En als er op planologisch of sociaal-economisch vlak een en ander te bespreken is, gebeurt dat tussen Brussel-19 en Vlaanderen.

Niet enkel tegen de verstedelijking heeft de Vlaamse Overheid in de jaren zeventig ingegrepen, maar ook op cultureel vlak. Om de verbrusseling tegen te houden en het Nederlandstalig karakter van deze gemeenten in de verf te zetten en vooral om de bevolking van de Zes de sociaal-culturele infrastructuur te bezorgen, die de gemeentebesturen niet wilden bouwen, heeft de toenmalige Vlaamse minister van Cultuur vanaf 1976 beslist de gemeenten zelf uit te rusten met culturele infrastructuur. In elk van de zes gemeenten werd een gemeenschapscentrum geopend. Het eerste in Linkebeek in 1981.

Deze gemeenschapscentra zijn er voor alle inwoners van de Zes, ook voor de nieuwe Vlamingen. Zo is de vzw de Rand ontstaan.

Straks horen wij welke impact deze vzw en deze gemeenschapscentra

hebben in de maatschappelijke opbouw in de Zes.
Dat was en is het Vlaamse beleid tot vandaag. De investeringen, die Vlaanderen de voorbije jaren in de Zes heeft gedaan, worden nu door de Vlaamse onderhandelaars op de helling gezet. Stelt zich de vraag: beseffen zij waarmee ze bezig zijn?

Denken zij dat ze met aan hun Franstalige tegenspelers zogeheten "borrelnootjes" te serveren in de Zes, Vlaanderen op weg naar zelfstandigheid te zetten? Of leggen zij mee de basis voor de uitbreiding van Brussel tot een tweetalige regio van 81 gemeenten? Duidelijkheid tegenover de Vlaamse publieke opinie is meer dan ooit gewenst.

De organisatoren van deze politiek-toeristische avond roepen hen op de Zes niet langer als koopwaar te beschouwen maar terug aan te knopen bij het krachtige Vlaams beleid dat de leidraad was van het Gewestplan met als grondregel:

"Halle-Asse-Vilvoorde is een zelfstandig gewest, met eigen kenmerken en behoeften; het is geen overloopgebied, geen restzone die ligt te wachten om de complementaire functies van de grootstad op te vangen of er een geheel mee uit te maken".

De nu volgende documentaire brengt de andere kant van [de Zes in beeld](#).

Het verhaal van de vzw "De Rand" met getuigenissen vanuit het verenigingsleven in de zes

Eddy Frans - Directeur vzw "De Rand"

1. Over vzw "de Rand" in het algemeen

Vzw "de Rand" werd bij decreet opgericht met als doel het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse rand rond Brussel te ondersteunen. In de beheersorganen zijn de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en het plaatselijk sociaal-cultureel leven structureel vertegenwoordigd.

Vzw "de Rand" werkt voor de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand, met een bijzondere klemtoon op de zes faciliteitengemeenten.

Vzw "de Rand" is een privaatrechterlijk extern verzelfstandigd agentschap (EVA), dat deel uitmaakt van de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR).

De Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant subsidiëren "de Rand", structureel en voor projecten.

Missie

Vzw "de Rand" draagt bij tot de groei van een open en verdraagzame leefgemeenschap, die het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand respecteert, uitstraalt en dus versterkt. Met het oog daarop zal vzw "de Rand" vanuit een Nederlandstalige profilering de leefkwaliteit voor de hele bevolking van de Vlaamse Rand bevorderen door op dynamische wijze en complementair aan wat al bestaat:

sociaal-culturele activiteiten te ondersteunen en te organiseren
dienstverlening en informatie aan te bieden
maatschappelijke participatie te stimuleren.

Zeven gemeenschapscentra

Vzw "de Rand" is het meest zichtbaar dankzij haar zeven gemeenschapscentra: [de Boesdaalhoeve](#), [de Bosuil](#), [de Kam](#), [de Lijsterbes](#), [de Moelie](#), [de Muse](#) en [de Zandloper](#). Zes van de centra zijn gevestigd in faciliteitengemeenten. De gemeenschapscentra ondersteunen het plaatselijk verenigingsleven en bieden een kwaliteitsvolle culturele programmering aan, die ook erg aantrekkelijk is voor de talrijke internationale en anderstalige inwoners van de rand. Ze ondersteunen ook de plaatselijke culturele raden logistiek en financieel en focussen er in het bijzonder op [jeugd](#) en [sport](#).

Informatie

Vzw "de Rand" publiceert maandelijks [RandKrant](#), een tijdschrift voor de inwoners van de Vlaamse Rand, bus aan bus verspreid in de hele rand rond Brussel. In elk van de zes faciliteitengemeenten verschijnt maandelijks een [gemeenschapskrant](#), met plaatselijk nieuws, informatie over het gemeenschapscentrum en berichtgeving van vzw "de Rand", de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant.

Initiatieven taalpromotie en onthaal en integratie in de hele Rand

De plaats van vzw "de Rand" in de "brede rand" is compleet verschillend van die in de zes faciliteitengemeenten. In de zes vervult "de Rand" een eerstelijnsrol op het vlak van cultuur, jeugd en sport. Omdat de gemeentebesturen deze werkerreinen in de 13 andere gemeenten op zich nemen, kan "de Rand" er een aanvullende en ondersteunende rol spelen en voornamelijk aan taalpromotie en onthaal en integratie van anderstaligen werken, door onder meer

de promotie van [lessen Nederlands voor anderstaligen](#)
de ontwikkeling van een [omkaderend aanbod voor cursisten Nederlands](#)
sensibiliseringscampagnes om meer Nederlands te spreken (bij [handelaars](#), in [sportclubs](#), op [speelpleinen](#))
onthaalevenementen voor buitenlandse inwoners.

Bijzondere projecten

De vzw participeert ook in het beheer van het [Museum Felix de Boeck](#) in Drogenbos.

2. Vzw "de Rand" en zijn specifieke rol in de zes

In de Vlaamse Rand zijn de zes faciliteitengemeenten het meest kwetsbaar wat betreft het behoud van het Vlaamse karakter. Het bestaan van faciliteiten is op zich een factor die anderstaligen blijkbaar drijft om zich in die gemeenten te vestigen. Een andere oorzaak is het zeer Vlaanderenonvriendelijk beleid van de in hoofdzaak francofiële gemeentebesturen. Heel wat mogelijkheden qua beleid op het vlak van cultuur, jeugd en sport, aangereikt door de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant, worden bewust genegeerd.

In de jaren 70 en 80 heeft de Vlaamse overheid, zoals in Brussel, cultuurcentra tot stand gebracht in de zes (en in Jezus-Eik). Die centra worden sinds 1997 beheerd en geëxploiteerd door vzw "de Rand". Vzw "de Rand" vervult dus een aantal taken op het vlak van cultuur, jeugd, sport en informatie, die normaliter tot de gemeentelijke opdrachten behoren. Zij doet dat vanuit een Nederlandstalige profilering, maar met een open ingesteldheid naar anderstaligen, vanuit het perspectief van gemeenschapsvorming.

De gemeenschapscentra zijn tegelijk voelsprietten en het kloppende hart van de werking van 'de Rand' op het terrein. Ze houden jaar na jaar een solide werking aan op het vlak van gemeenschapsvorming, eigen programmering en het aanbieden van degelijke infrastructuur. Daarbovenop creëren ze ruimte voor inhoudelijke vernieuwing en afstemming op de specifieke context in de gemeenten van de regio. Gemeenschapsvorming in de breedte staat vooraan in de doelstellingen. Er is een stijging van het aantal verhuurde dagdelen aan Nederlandstalige erkende verenigingen. Actieve spelers die intensief gebruik maken van de centra. Maar gemeenschapsvorming is ook zichtbaar aanwezig in de projecten die de centra organiseren, heel vaak in samenwerking met lokale partners en verenigingen. Een kampeerweekend, een Europese themaweek, een heuse zeepkistenrace... zijn slechts enkele voorbeelden waarbij de centra met lokale en regionale partners de handen in elkaar slaan om de brede bevolking aan te spreken. Alle centra nemen actief deel aan de Gordel met controleposten en extra activiteiten in samenwerking met lokale partners. Vaak vinden deze projecten extra muros plaats, wat ze extra toegankelijk maakt en de traditionele drempels van een cultuurcentrum en taal verlaagt. Bovendien concentreren de centra zich ook specifiek op het verlagen van die drempels. Een Kinderhoogdag of Open Tuinen krijgen daardoor een nieuwe dimensie.

Door het inzetten van stafmedewerkers voor jeugd en sport, vind je in en rond de centra ook initiatieven voor een jong en een sportief publiek. Het ondersteunen van de jeugd- en sportraden en hun respectievelijke verenigingen is een vast ingrediënt. Projecten die jongeren een podium bieden, jeugdclubs, kinderworkshops, een scholenveldloop enzovoort kruiden

het geheel. Vrijwilligers uit de lokale bevolking nemen niet alleen een prominente plaats in bij het organiseren van de werking, maar ook bij de inhoudelijke en strategische keuzes door hun werk in programmeringscommissies, in cultuur- en andere raden en werkgroepen. Voor het eigen aanbod van avondvoorstellingen kiest "de Rand" resoluut de weg van de regioabonnementen. Zes van de zeven centra zitten in een regioformule met andere cultuurcentra van buiten de vzw.

Het politieke leven in de zes

Jan Walraet,

Voorzitter Conferentie van Vlaamse Mandatarissen van de Zes

Enkele politieke beschouwingen uit de Zes

De hele avond is een lofzang op de zes mooiste dorpen van Vlaanderen. Onbekend is immers onbemind. Het doet ons deugd. We zijn het duidelijk niet gewoon. Het zijn gemeenten die door Vlaanderen zelf vaak vergeten worden en soms een beetje verweesd achterblijven en op tal van vlakken achterop hinken. Maar het venijn zit in de staart zoals de volksmond het voorhoudt en dus op het einde van deze avond. Het adagium luidt immers: "Pour vivre heureux vivons cachés". Niet is minder waar: de politieke situatie in deze zes mooie dorpen is allesbehalve rooskleurig om niet te zeggen uiterst onrustwekkend. De toestand lijkt op het populaire deuntje: "Tout va très bien, Madame la Marquise".

De politieke geschiedenis van onze gemeenten is er een van onbezonnen naïviteit en gebrek aan dossierkennis. We vrezen dat dit spijtig genoeg en zeker in het licht van de laatste ontwikkelingen de rode draad was en blijft en dat dit zal leiden tot de zoveelste zwarte bladzijde in onze geschiedenis.

Het is reeds in vorige tussenkomsten naar voren gebracht maar we kunnen als politieke vertegenwoordigers in de zes niet genoeg benadrukken dat we het kind van de rekening dreigen te worden. We zijn natuurlijk niet sterk maar het is de plicht van onze Vlaamse Gemeenschap ook oog te hebben voor de belangen van al haar inwoners zeker hier in de Zes.

Van de andere kant hebben we binnen de Zes te maken met bewonderenswaardige mensen van alle slag, met een middenveld dat geleerd heeft op te komen voor zichzelf in schril contrast met de koudwatervrees van de meeste van onze politici. Binnen alle partijen zijn er mensen actief die blijven vechten tegen de bierkaai met wisselend resultaat en af en toe ook een succes. Terwijl een omvangrijk deel van de Franstalige politici in de Zes zijn eigenlijk van kwade wil is - waarbij er zeker uitzonderingen zijn - en zich nooit neergelegd heeft bij het feit dat deze gemeenten Vlaamse gemeenten zijn ondanks hun Franstalige meerderheden. De sociologische gegevens zijn in de politieke context irrelevant. De perikelen rond de gemeenteschool van

Wezembeek-Oppem zijn het laatste (school)voorbeeld in een lange rij. Hier worden zelfs de meest schaamteloze leugens verspreid alsof er niets aan de hand is. Het zou perfect een dagelijkse soap kunnen zijn: "Het leven zoals het is in een faciliteitengemeente".

De lange voorgeschiedenis van meer dan 50 jaar faciliteiten is hier al door andere sprekers aangeraakt. We zullen niet te ver uitweiden over het verleden want dat zou te uitvoerig kunnen worden. Waar meestal aan voorbijgegaan wordt is dat sommige bepalingen van toen nu nog doorwerken. Het feit dat de faciliteiten in Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem minder uitgesproken zijn dan in de vier andere gemeenten is een pijnlijke herinnering aan het feit dat deze twee gemeenten toen eigenlijk geen faciliteiten hadden mogen krijgen. De geschiedenis zou er waarschijnlijk totaal anders uitgezien hebben als onze onderhandelaars toen iets doortastender en beter gedocumenteerd waren geweest. Bij sommige onderhandelingen waren er bij de Vlaamse onderhandelaars zelfs geen kaarten beschikbaar terwijl de Franstaligen vervalste lijsten huis per huis hadden die hun bezorgd werden door sommige van onze toenmalige bestuurders. Wij houden ons in ieder geval en ten allen tijde beschikbaar om betrouwbare informatie te leveren...

De faciliteitenregeling in de zes werd in illo tempore voorgesteld als een Vlaamse overwinning. Men was al blij dat deze gemeenten niet in de Brusselse agglomeratie ingelijfd werden. Tot overmaat van ramp werden er enkele jaren later zelfs onderwijsfaciliteiten toegekend in de waan dat dit de integratie zou bevorderen. Toen reeds wist de meerderheid in de Zes dat dit faliekant moest aflopen omdat dit onderwijs een bron geworden zou worden van desintegratie. Maar ze riepen in de politieke woestijn. "Het kan verkeren" zei Bredero.

Het afschaffen van het bijzonder arrondissement (de landing) in 1970 was een stap in de goede richting en een signaal voor de Franstaligen dat de Zes niet als een rijpe appel in het Brussels Gewest zouden vallen.

Later bouwde de Raad van State hierop verder en ontwikkelde een indrukwekkende rechtspraak die uiteindelijk leidde tot de pacificatieregeling met de rechtstreekse verkiezing van de schepenen en van de OCMW-raadsleden. Deze mandatarissen konden gevraagd worden hun kennis van het Nederlands met alle middelen van recht te bewijzen wat nu niet meer het geval is. Ze hebben nu een onweerlegbaar vermoeden van kennis van het Nederlands. Dit was de eerste duidelijke stap achteruit. Als compensatie hadden de Nederlandstalige lijsten dan de mogelijkheid schepenen te hebben met het recht beslissingen van het college naar de gemeenteraad te verwijzen. Dit heeft in een eerste fase geleid tot enkele schepenen maar door de achteruitgang van de Nederlandstalige lijsten zijn er nu enkel in Sint-Genesius-Rode en Wemmel nog Vlaamse zogenaamde oppositieschepenen. Er is ongeveer een vierde van de stemmen nodig om een schepenzetel te behalen. De constante rechtspraak van de Raad van State heeft wel tot gevolg gehad dat in de gemeenteraden van de Zes enkel het Nederlands gebruikt wordt.

Een ander gevolg is nog later de omzendbrief Peeters die de puntjes echt op de "i" zette. De uiteindelijke goedkeuring ervan door de Raad van State was de ultieme bekroning van jarenlang lobbywerk. We waren dolgelukkig. Maar net nu dit bereikt is stapelen de onweerswolken zich op. Het is alsof de Vlaamse onderhandelaars lijden aan gedeeltelijk geheugenverlies. Dit zijn nochtans de twee belangrijkste verworvenheden van de laatste jaren. En ze worden nu al als pasmunt gebruikt. Dit gaat ons begrip te boven.

Alle staatshervormingen na 1963 en 1966 bevatten als toegift enkele bepalingen voor de faciliteitengemeenten waar we (een klein beetje) beter van werden. De allerlaatste ontwikkelingen bij de splitsingsvoorstellen van BHV echter leiden naar een systeem waar de Nederlandstaligen in de faciliteitengemeenten in tegenstelling tot de andere gemeenten van Halle-Vilvoorde enkel achteruitgaan en sommige duur bevochten verworvenheden zien afzakken. De prijs voor de splitsing van BHV wordt bij ons cash betaald.

We werden het laatste jaar overdonderd door allerlei nota's (Dehaene, De Wever, Vandelanotte, Beke) en binnenkort waarschijnlijk een nota Di Rupo. Welke richting die zal uitgaan is moeilijk te voorspellen of juist niet. Het is in ieder geval oppassen geblazen. Geen enkele van deze nota's stelt ons gerust, integendeel. We hebben ze allemaal de revue zien passeren en de eerlijkheid gebiedt ons te stellen dat er voor de Zes weinig positiefs te rapen valt.

In het licht van al deze nota's zenden al onze mandatarissen in hun respectievelijke partijen geregeld signalen uit om te wijzen op de gevaren. We stellen immers vast dat correcte achtergrondkennis blijkbaar niet altijd de grootste troef is van onze onderhandelaars.

Men mag dus gerust zijn dat al onze Vlaamse mandatarissen deze ontwikkelingen met argusogen volgen. Des te meer daar we niet rechtstreeks de pen mee vasthouden waarmee al deze nota's geschreven zijn. Het is bedroevend vast te stellen hoe bij de onderhandelingen tot nu toe veel te weinig rekening gehouden werd met de mening van onze mandatarissen in de zes.

Een kort overzicht van de zeer recente geschiedenis aan de hand van de verschillende nota's of wat ervan gekend is (met dank aan de media) maakt veel duidelijk:

De nota Dehaene voorzag:

- een splitsing van het kiesarrondissement B-H-V, ook voor de Europese en de senaatsverkiezingen.

- een dubbele lijstverbinding Brussel met Vlaams- en Waals-Brabant. Franstalige kopstukken kunnen niet meer opkomen in Vlaams-Brabant, maar Franstalige partijen kunnen wel lijsten met lokale kandidaten indienen in Vlaams-Brabant en Vlaamse partijen kunnen hetzelfde

doen in Waals-Brabant.

geen echt inschrijvingsrecht (gaan stemmen in Brussel), wel tweezijdig bedrukte kiesbrieven in de zes faciliteitengemeenten in de Rand (enerzijds de Brusselse, anderzijds de Vlaamse lijst).

de adjunct van de gouverneur neemt de kiesverrichtingen in de zes Vlaamse randgemeenten met faciliteiten voor zijn rekening zodat de balorige burgemeesters niet meer balorig kunnen zijn en geen foute oproepingsbrieven meer kunnen versturen.

een voorgedij volgens het "systeem Voeren" wordt ingevoerd. Daarbij is de gouverneur van Vlaams-Brabant de bevoegde voorgedijoverheid, maar bij conflicten over een schorsing van een beslissing, wordt het college van gouverneurs samengeroepen; als daarin staking van stemmen optreedt, vervalt de schorsing.

beroep bij de Raad van State: de tweetalige algemene raad (4N/4F, met wisselend voorzitterschap) wordt bevoegd voor de zes faciliteitengemeenten.

De benoeming van de burgemeester wordt aangepast: als de Vlaamse regering geen burgemeester heeft benoemd bij de installatie van de gemeenteraad, wordt het de kandidaat met het hoogste aantal voorkeurstemmen op de grootste lijst.

In de nota Dehaene werd niet gesproken over een gebiedsuitbreiding van Brussel, de Franstalige inspectie in de faciliteitenscholen of een intrekking of afzwakking van de omzendbrief Peeters.

De nota De Wever die door de Franstaligen onmiddellijk werd afgeschoten, voorzag ondermeer het volgende:

Voor de verkiezingen voor Kamer, Senaat en Europees Parlement wordt de mogelijkheid gegeven te stemmen op ofwel de lijsten die ingediend zijn in de kieskring Vlaams-Brabant ofwel de lijsten die ingediend zijn in de kieskring Brussel. In deze laatste kieskring wordt de mogelijkheid ingevoerd om, binnen elke taalgroep, een lijstverbinding te maken zoals die vandaag geldt voor de verkiezing van het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Een afzwakking van de omzendbrief Peeters: een uitzondering wordt toegekend voor een periode van maximaal drie jaar en is op uitdrukkelijk verzoek hernieuwbaar.

De Nederlandstalige kamers van de Raad van State behouden hun huidige bevoegdheden, ook inzake beroepsprocedures uitgaande van inwoners van de zes randgemeenten. Deze kunnen evenwel op gemotiveerde wijze verzoeken dat voor het oordeel over dit beroep een

Franstalig lid van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt toegevoegd wanneer het beroep wordt geacht de verhoudingen tussen de Nederlandstaligen en Franstaligen of anderszins de pacificatie in de zes betrokken randgemeenten te raken.

Om het probleem van de benoeming van de "balorige" burgemeesters te omzeilen, wordt een nieuwe regeling ingevoerd. Burgemeesters van wie de benoeming geweigerd wordt door de (Vlaamse) voogdijoverheid kunnen zich wenden tot de bevoegde kamer van de Raad van State. Desgevraagd wordt voor het oordeel over dit beroep een Franstalig lid van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State toegevoegd. Wie geen rechtsmiddel aanwendt tegen de weigering om hem te benoemen, wordt geacht aan het mandaat te verzaken en kan niet opnieuw worden voorgedragen binnen dezelfde legislatuur.

De nota Vande Lanotte gaat hier in sommige aspecten meer in detail op in:

Voor de verkiezingen bouwt deze nota verder op de nota Dehaene en de nota De Wever.

De omzendbrief Peeters wordt ook hier afgezwakt maar het bijhouden van de databank wordt uitdrukkelijk aan de gemeentebesturen toevertrouwd. "De gemeentebesturen van de randgemeenten nemen de wilsuïting, [...], op in een daartoe bestemd bestand waarin de registratie datum en de datum waarop de in de vermelde artikelen bepaalde driejarige periode afloopt, de adresgegevens en de naam van de betrokken particulier worden vermeld."

De burgemeesters moeten verklaren de wet te zullen naleven en dan moet de Vlaamse regering binnen de dertig dagen benoemen.

Het Grondwettelijk hof wordt bevoegd voor geschillen inzake benoemingen van burgemeesters en ook in het algemeen inzake geschillen rond de taalwetgeving.

De nota Beke voorzag, voor zover bekend, voor de splitsing van B-H-V een aantal uitgewerkte wetvoorstellen waaronder:

Een wetsvoorstel ter splitsing van de kieskring B-H-V met een zogenaamde vrij "nette splitsing" met onder andere inschrijvingsrechten voor de zes faciliteitengemeenten, waardoor Franstaligen er voor Brusselse Franstalige lijsten zouden kunnen stemmen.

Een wetsvoorstel voor het gebruik der talen in de Rand, met onder andere de toegift dat Franstaligen in de faciliteitengemeenten maar om de zes jaar meer zouden hoeven te vragen officiële documenten in het Frans

toegestuurd te krijgen.

Een wetsvoorstel voor de benoeming van de burgemeesters met een versoepeling van de procedure voor de benoeming van (Franstalige) burgemeesters in de Rand.

Een wetsvoorstel met een regeling voor de Franstalige burgers in de Rand die een geschil hebben met de Vlaamse overheid en in het Frans berecht willen worden.

Wie dit alles aanhoort en leest weet dat bij ons de problemen zich op termijn gaan opstapelen.

Daarom hebben we als Conferentie van Vlaamse Mandatarissen van de zes faciliteitengemeenten onlangs nog een brief aan de partijvoorzitters gestuurd. Onze mandatarissen hebben daarenboven op verschillende vergaderingen binnen de onderhandelende partijen de volgende punten aangebracht.

In de bewuste brief laten we weten dat we tot op heden de discretie in acht genomen hebben en de onderhandelaars het voordeel van de twijfel gegeven hebben. Maar dat de uitgelekte en gekende teksten in verband met Brussel-Halle-Vilvoorde duidelijk genoeg zijn voor een verontruste reactie. De krijtlijnen voor een splitsing van de kieskring zijn volgens ons niet "proper". In ruil voor een in wezen administratieve aangelegenheid wordt de situatie nog erger dan ze vandaag al is:

Inschrijvingsrecht voor de inwoners uit de Zes: de inwoners van de zes faciliteitengemeenten zullen kunnen kiezen waar ze hun stem uitbrengen: of in de Brusselse of de Vlaams-Brabantse kieskring zonder zich te verplaatsen. Dit is een andere regeling dan in Voeren en de Luikse kieskring. Dit leidt zeker niet tot pacificatie, integendeel. Het is godgeklaagd dat Nederlandstaligen uit de faciliteitengemeenten (dus in Vlaanderen) als eerste vraag op hun stemcomputers de vraag zouden krijgen of ze wel in Brussel zouden willen stemmen!

De omzendbrief Peeters wordt afgezwakt: waar de faciliteiten tot op heden beperkt bleven tot eenmalige tegemoetkomingen aan burgers, zou de taalaanhangigheid maar om de drie of zes jaar moeten aangegeven worden. En wat met de aanleg van deze taalregisters? Deze zijn tot nu toe uitdrukkelijk afgewezen maar komen nu langs de achterdeur terug binnen. Dit is een schrijnend voorbeeld van inconsequentie. Er is jarenlang gestreden om geen talentellingen meer te hebben. Maar wat is dit dan? Zeker als het beheer ervan bij de gemeente zou liggen en zelfs georkestreerd gaat worden. Het aanleggen van dergelijke databanken werd tot nu toe door de Vlaamse regering uitdrukkelijk verboden! Dit is een pijnlijke achteruitgang na de bevestiging van de rechtsgeldigheid van de omzendbrief Peeters door de Raad van State. En vooral omdat de toepassing ervan voor de overgrote meerderheid van de Franstaligen in feite geen probleem meer vormt.

Inzake de benoeming van de burgemeesters maar ook in andere materies, wordt de rol van de Raad van State als beroepscollege afgebouwd. De Vlaamse kamer van de Raad van State wordt in de meeste gevallen vervangen door het (paritair samengestelde) **Grondwettelijk Hof**. Dit is een zeer gevaarlijke evolutie in het licht van eerdere uitspraken van het Grondwettelijk hof ondermeer over de tweetaligheid in de gemeenteraden van de faciliteitengemeenten. We zijn ervan overtuigd dat dit op termijn leidt naar de herinvoering van de tweetaligheid in onze gemeenteraden en daaruit voortvloeiend van een deel van de administratie. Wie iets anders beweert heeft toch een aantal teksten en arresten niet goed gelezen.

Het oprichten van een BMR: de **Brusselse Metropolitane Regio** zou zich niet beperken tot Brussel en de zes faciliteitengemeenten, maar zou bevoegd worden voor Waals-Brabant en alle 35 gemeenten van Halle-Vilvoorde. In heel dit gebied zou voortaan gestreefd worden naar een gezamenlijk beleid op sociaal-economisch vlak, openbare werken, leefmilieu en ruimtelijke ordening. We zien hier steeds meer een "sluipende besluitvorming". Wij vrezen dat het Brusselse Gewest in de komende staatshervorming als volwaardig derde gewest beschouwd zal worden indien Halle-Vilvoorde mee opgenomen wordt. De reacties van de Franstaligen op het BMR sterken ons in die mening.

De **burgemeesters** zouden een eed moeten afleggen over de naleving van de taalwetgeving. Hoe gaat men hier op toekijken en bij niet naleving eventueel sanctioneren? Als vandaag de dag de burgemeesters reeds gewoon tegen de decreten in van het Vlaams Gewest in stemmen zonder dat er afdoende sanctie komen. Onze niet-benoemde en dus waarnemende burgemeesters beweren bij hoog en bij laag dat zij de wetten navolgen en dat de Vlaamse regering onwettige beleidsdaden stelt in hun gemeenten. Onze onwillige waarnemende burgemeesters moeten hier waarschijnlijk flink om lachen en doen gewoon voort. Ze worden er ook niet financieel voor gestraft. Integendeel hun maandwedde is als waarnemend burgemeester hoger dan de functie zelf.

Hardnekkige geruchten over **culturele rechten voor de Franse Gemeenschap** in de zes faciliteitengemeenten baren ons zeer sterke zorgen. Dit was een onderdeel van de oplossing van de laatste regering Verhofstadt die gelukkig op het laatste nippertje werd afgewezen. Maar voor de Franstaligen blijft dit een wensdroom die geregeld in hun kringen opduikt. U zult begrijpen dat we op dit vlak uiterst wantrouwig blijven.

Dames en heren onderhandelaars, doe jullie werk maar splits BHV op een propere manier zodat wij als inwoners van de zes kunnen blijven zeggen dat we "gelukkig" wonen in Vlaanderen.

Toekomst

We zullen, zeer tot onze spijt, moeten ondergaan wat onze Vlaamse politici zullen aanvaarden. We kunnen enkel onze bekommernissen aankaarten want er zijn veel te weinig mensen met grondige kennis van zaken in de verschillende technische werkgroepen die onze onderhandelaars adviseren. Hierbij een warme oproep aan alle partijen om hieraan tegemoet te komen want daarna is het te laat. Of heeft men schrik van de echte situatie in de faciliteitengemeenten. Dat zou pas echte struisvogelpolitiek zijn. We zijn uiteraard voor de splitsing van B-H-V maar dan op een echt propere manier. We koesteren geen roeping als politieke zelfmoordenaars of kamikazes om de rest van B-H-V te redden. We roepen integendeel luid en klaar dat we er ook bij horen.

We zeggen altijd dat onze gemeenten echte Vlaamse gemeenten zijn en dat is ook onze vaste overtuiging. Maar het blijft een feit dat we de facto bijzondere gemeenten zijn met bijzondere toestanden en bijzondere sociologische gegevens.

Het is een feit dat deze gemeenten ook onderling niet echt vergelijkbaar zijn. Er zijn verschillende plaatselijke toestanden waarbij de eigen vertegenwoordigers van iedere gemeente het best geplaatst zijn om de plaatselijke situatie in te schatten. De "Zes" vormen dus voor een stuk een utopie en een gedachtenexperiment. Het enige echt gemeenschappelijke is hun statuut en dan nog. Deze vaststelling leidt dus hier en daar tot een andere invulling van het belang van de plaatselijke Vlaamse gemeenschap.

In de faciliteitengemeenten wonen grote aantallen Franstaligen die hoofdzakelijk vanuit het Brussels Gewest afkomstig zijn. De meest opvallende trend evenwel van de laatste jaren is de toenemende internationalisering van deze gemeenten, een fenomeen dat zeker niet beperkt is tot de zes. Zowel Nederlandstaligen als Franstaligen worden nu geleidelijk verdrongen, zeker in de Oostrand van Brussel, door een buitenlandse meer begoede inwijking. Deze inwijking is op dit ogenblik doordrongen van het foute veronderstelling in Brussel te wonen maar er is beterschap dankzij de onverdroten inzet van o.m. de vzw de Rand en de Vlaamse regering. Dit is zeker een feit waar in de toekomst gedegen rekening zal moeten mee gehouden worden en het voorwerp zal moeten uitmaken van een proactief beleid goed wetende dat deze groep gemeentelijk stemrecht heeft maar er op dit ogenblik weinig gebruik van maakt.

De bijzondere omstandigheden in de zes hebben uiteindelijk geleid tot verkiezingen met in de meeste gevallen twee lijsten met een communautaire opdeling. Aan Franstalige kant is er het fenomeen van de UF-lijsten waarmee we geconfronteerd worden. Aan Vlaamse kant zijn er de kartel- en eenheidslijsten waar de plaatselijke politieke strekkingen hun krachten bundelen. Iedere gemeente is daarin verschillend en dus zijn er hier en daar kleine uitzonderingen op de regel, denken we maar aan Drogenbos en Welmmel waar de politieke evolutie op termijn toch met argusogen gevolgd wordt.

Ook aan Franstalige kant zijn er evoluties merkbaar. Ook sommige Franstaligen zijn deze stellingenoorlog beu. Een aantal Franstaligen kan zich minder en minder vinden in het extremisme van de gemiddelde UF-lijst die gedomineerd worden door het gedachtengoed van o.m. het FDF. Wat de impact van deze evolutie op termijn betekent is koffiedik kijken. Zijn gemengde lijsten mogelijk? Het huidige politieke opbod aan Franstalige kant laat weinig hoop maar onze plaatselijke mandatarissen zullen ons zonder twijfel met hun expertise van de plaatselijke toestand toelaten de gevolgen hiervan correct in te schatten. In hetzelfde kader moet ook de internationalisering van de rand bekeken worden.

Feit is dat onze plaatselijke mandatarissen zullen moeten roeien met de riemen die ze zullen gekregen hebben. Laat ons hopen dat ze door onze onderhandelaars niet afgeknot of afgebroken worden. Het moge duidelijk zijn dat we er zeker niet gerust in zijn. We vragen niets liever dan overtuigt te worden van het tegendeel.

Tot slot

We zijn blij onbetwistbaar tot Vlaanderen te behoren. We zijn wel niet moeders mooiste maar horen toch zonder de minste twijfel tot de familie. En als er iets is dat men van deze avond moet onthouden is het feit dat het beschavingspeil van een moderne maatschappij afgemeten wordt aan de aandacht voor haar zwakkere leden. Wij doen in ieder geval ons best en hopen dat Vlaanderen dit niet vergeten is.

Uitreiking van de Remi Pirynsprijs aan Luc Deconinck Remi Pirynsprijs 2011: laudatio

Walter Van Gysel, Penningmeester Snellaert-Thijmfonds

Voorzitter, dames en heren mag ik eerst en vooraf onze voorzitter Jan De Graeve verontschuldigen die er vanavond wegens een verblijf in het buitenland, tot zijn grote spijt, niet kan bij zijn.

Bovendien werd onze secretaris midden vorige week geopereerd van een vrij gecompliceerde enkelbreuk en kan daarom niet aanwezig zijn. Het Snellaert-Thijmfonds reikt een jaarlijkse prijs uit als waardering en ter ondersteuning van personen of initiatieven die de kwaliteit en de samenhang bevorderen van de Nederlandse cultuur. De Vlaming Snellaert en de Nederlander Thijm waren de initiatiefnemers van de succesvolle Algemeen- Nederlandse congressen die in de tweede helft van de 19de eeuw, na het uiteenvallen van de Nederlanden en de oprichting van België, de samenhang en de samenwerking tussen Noord en Zuid probeerden te bevorderen. Het fonds put zijn middelen uit het legaat van Remi Piryns, naar wie de prijs genoemd is, en die het streven van de Vlaamse beweging naar meer culturele en politieke autonomie probeerde te kaderen in een streven naar een "Algemeen- Nederlands cultureel gemenebest".

Voor wie de naam Remi Piryns niet onmiddellijk kan thuisbrengen: naast een druk leven als zakenman en bestuurder van bedrijven was hij onder meer ook de dichter van onze tweede nationale hymne "Gebed voor 't Vaderland". Het is niet toevallig dat het Snellaert- Thijmfonds de jongste jaren geregeld zijn prijs toekent aan personen en initiatieven die zich verdienstelijk maken en investeren in Brussel en in de Brusselse rand. Als wij willen dat onze taal en cultuur in het Europa van morgen nog iets te betekenen zullen hebben, dan zullen wij de banden zowel met Nederland als met Brussel sterker moeten aanhalen.

De laureaat van dit jaar is iemand die zich inzet in de strijdlinie van ons Nederlands cultureel gemenebest. En hij doet dat met inzet van zijn hele persoonlijkheid. Wat een persoonlijkheid als Luc Deconinck zo boeiend maakt, is dat zijn door en door sociaal en cultureel engagement naadloos aansluit bij de nieuwe zakelijkheid die de jongste jaren haar weg gevonden heeft in de Vlaamse beweging, en die maakt dat die Vlaamse beweging niet alleen meer een vrij gemakkelijk te marginaliseren club van bevlogen cultuuridealisten is, maar stilaan de brede basis is geworden van een sociale, culturele en economische entiteit, en van een samenhangend maatschappelijk weefsel, waarbinnen zich een verrijkend gemeenschapsgevoel kan ontwikkelen. Dat wil zeggen dat persoonlijkheden als Luc Deconinck, die niet alleen bestuurder zijn van vennootschappen, maar ook actief zijn in culturele verenigingen, instellingen, of actiecomités, als geen ander de basis leggen voor verdere vooruitstrevende Vlaamse, sociale en maatschappelijke emancipatie.

Voor wie het nog niet mocht weten: onze laureaat is naast zijn strikt professionele activiteiten als bestuurder en publicist ook gewezen voorzitter van het Halle- Vilvoorde Komitee, van de vzw De Rand, bezieler van acties rond B-H-V, voorzitter van het Felix De Boeck Museum en van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen, en bestuurder van de Ancienne Belgique en van de Sint- Stevensschool te Sint-Pieters-Leeuw.

U zal begrepen hebben dat het hier niet altijd om winstgevende bedrijvigheden gaat: de wereld van Luc Deconinck is veel rijker dan die van het eigen winstbejag. Daarvoor verdient hij onze oprechte dank en waardering. En daarvoor wordt hem de Remi Piryns-prijs 2011 toegekend met enerzijds een geldbedrag van 10.000 euro en anderzijds de Oorkonde waaruit ik citeer: ... *aan dhr. Luc Deconinck voor zijn jarenlange inzet, in diverse functies, voor de bevordering van de Nederlandse taal en cultuur in Brussel en in de Vlaamse rand.*

Een laatste woord echter, maar daarom niet minder belangrijk. Wij willen bij deze hulde van Luc Deconinck vooral niet vergeten dat er dikwijls achter een sterk man een sterke vrouw staat en daarom vragen wij mevrouw Theresia Coussement, echtgenote Deconinck als symbolische dank voor haar steun en toewijding aan Luc, deze bloemen te willen aanvaarden.

Remi Pirynsprijs: dankwoord

Luc Deconinck

Geachte Heer Van Gysel, Waarde bestuurders van het Snellaert-Thijmfonds, Beste vrienden van de zes en van de Vlaamse rand,

Mijn ochtendpost van donderdag 27 januari 2011 zal ik nooit vergeten. Een brief van het Snellaert-Thijmfonds - een fonds dat mij tot dan niet zo bekend was. Gewoonlijk gaan dergelijke brieven over één of andere vraag om steun.

Maar deze brief heb ik echt twee keer moeten lezen: de toekenning van deze prijs kwam letterlijk uit de lucht vallen... en het eraan verbonden bedrag - 10 000 euro -, dat heb ik wel drie keer moeten lezen.

Deze prijs, wordt mij toegekend om de redenen die u daarnet hebt genoemd en ik aanvaard hem met grote dank en fierheid. Maar wel in het volle besef dat de prijs op indirecte wijze ook toegekend wordt aan al diegenen die mijn inzet hebben mogelijk gemaakt en mee versterkt.

In de eerste plaats mijn echtgenote, Trees, en mijn kinderen door hun steun en door het "ondergaan" van mijn vele (mentale en fysieke) afwezigheden. Verder ook mijn ouders, broers en zussen voor het warme en kritische nest thuis, waar engagement een vanzelfsprekende zaak was.

Verder beschouw ik als mede-laureaten van deze prijs: de directie en medewerkers van VZW "De Rand", de burgemeesters van de burgemeestersconferentie van Halle-Vilvoorde, maar vooral de vele vrijwilligers en medestanders van het Halle-Vilvoorde Komitee, van de VVB, van het Vlaams Komitee voor Brussel, de verenigingen en mandatarissen van de zes. Zij hebben allemaal meer dan één steentje bijgedragen voor het Vlaams karakter van de rand, de zes en de Vlaamse aanwezigheid in Brussel.

Met dit middenveld wil ik deze prijs dan ook letterlijk delen. 8 500 euro gaat naar de werkgroep B-H-V, die sedert jaar en dag strijd voert voor de splitsing van B-H-V. Een strijd die ook op het gerechtelijke vlak wordt gestreden o.m. met de tientallen processen tegen B-HV-dienstweigeraars. Ik kan u meedelen dat van de meer dan 300 mensen die op basis van de ongrondwettigheid van de kieskring geweigerd hebben mee te werken aan de organisatie van de verkiezingen van juni 2010, niemand zal veroordeeld worden. De meer dan vijftig strafprocessen die we hebben moeten voeren, zijn ofwel nu reeds uitgelopen op een definitieve vrijspraak, en de andere zullen met zekerheid verjaren. Maar zelfs processen die gewonnen worden kosten geld.

Ook het Vlaams Komitee voor Brussel, ook nog mede opgericht door Hendrik Fayat, wil ik met 1500 euro steunen. Met name voor de juridische strijd om de toepassing van de taalwetgeving in Brussel af te dwingen en om de bevoegdheidsoverschrijdingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan te

vechten.

Zij zijn erin geslaagd om de zogenaamde taalhoffelijkheidsakkoorden tot drie maal toe te schorsen of te vernietigen. En hun juridische strijd tegen de honderden onwettige benoemingen o.a. in de Brusselse ziekenhuizen, gaat onverminderd voort.. anno 2011! Een financieel duwtje in de rug zal zeker welkom zijn.

Het is voor mij een grote eer deze prijs te mogen in ontvangst nemen, en dit te mogen doen op een bijeenkomst waar de schijnwerpers staan op de zes mooiste - maar ook meest kwetsbare - dorpen van Vlaanderen, een bijeenkomst die tot stand is gekomen dank zij een samenwerking het Halle-Vivloorde Komitee en van VZW "De Rand".

Dank aan de organisatoren, dank aan het Snellaert-Thijmfonds, dank aan u allen.

Het Snellaert- Thijmfonds vzw

Ondernemingsnummer: 449 698 631

Het Snellaert-Thijmfonds werd opgericht in 1993 door onder meer, de inmiddels overleden. Hendrik Fayat en Remi Piryns, en de huidige bestuurders: Jan De Graeve (voorzitter en gedelegeerd bestuurder), Herman Soetaert (secretaris) en Wilfried Vandepoel. Sedertdien traden ook Walter Van Gysel (penningmeester), Frans Verheeke en Jan De Boever toe tot van de raad van bestuur van de vzw.

De benaming verwijst naar dr. Ferdinand Snellaert, stichter van het "Nederlandsch Congres" in Gent in 1849 en zijn Amsterdamse medestander, Jozef Alberdingk Thijm, en naar hun rol in de organisatie van wat later de "Algemeen-Nederlandse Congressen" zou worden. Deze hadden tot doel de gemeenschappelijkheid van de toen, door de oprichting van de Belgische staat, van elkaar gescheiden Noordelijke en Zuidelijke delen van de Nederlanden, te onderstrepen en te bevorderen.

De doelstellingen van het Snellaert-Thijmfonds beogen de ondersteuning en de promotie van initiatieven ter bevordering van de Nederlandse taal en cultuur. Dit gebeurt onder meer door het toekennen van prijzen aan een persoon, instelling, vereniging of organisatie die zich verdienstelijk heeft gemaakt bij de bevordering van imago, taal en cultuur van Vlaanderen en Nederland, in binnenen buitenland in het algemeen, of bij het bevorderen van de betrekkingen tussen Vlaanderen en Nederland in het bijzonder. Bijkomend werd beslist de aandacht vooral te richten op personen en instellingen die actief zijn in en rond het Brusselse probleemgebied.

Sedert 2002 wordt jaarlijks de "Remi Pirynsprijs" toegekend, ten bedrage van

6.000 à 10.000 Euro. Vorige laureaten waren: Herman Suykerbuyk (2002), Eric Suy (2003), Luc Verbeke en het Komitee voor Frans-Vlaanderen (2004), het Komitee der Randgemeenten, met het blad De Zes en het blad De Brusselse Post van het Vlaams Komitee voor Brussel (2005), het Vlaams kinderdagverblijf 't Kraaiennestje in de facilititeitengemeente Kraainem (2006), het Algemeen Nederlands Verbond (2007), dr. Erik Loosen, voorzitter van de Nederlandstalige Huisartsenwachtpost Terranova te Brussel (2008) dr. Robrecht Vermeulen, voorzitter van VVA-Brussel en zeer betrokken bij talrijke Vlaamse medische verenigingen (2009) en Johan Van den Driessche (2010).

De "Prijs" wordt genoemd naar Remi Gustaaf Piryns, lid van de Orde van den Prince. die jaren actief was in het Algemeen Nederlands Verbond en het Algemeen Nederlands Congres en onder meer ook ten grondslag lag aan de oprichting van de Taalunie. Hij verwierf tevens bekendheid als Vlaams crisismanager avant-la-lettre, maar evengoed als dichter van het gekende "Gebed voor het Vaderland", ook wel eens onze officieuze nationale hymne genoemd.

Zetel van de vzw: Jan De Graeve, Jozef Plateaustraat 16 - 9000 Gent
Secretariaat: Herman Soetaert, Boekareststaat 12 6B - 8400 Oostende

Conclusie en slotwoord

Francis Stroobants Voorzitter, Halle-Vilvoorde Komitee

Beste Vrienden,

De Werkgroep De zes vroeg mij als voorzitter van het Halle-Vilvoorde Komitee een afsluitend woordje tot u te richten. Samengevat lijkt ik wel een lijstje die vijf besjes pikt: hartelijke gelukwensen, oprechte dank, forse oproep, overtuigende samenzang en een gezellige receptie.

- **Proficiat** namens de organiserende verenigingen aan alle sprekers, de samenstellers van de politiek-toeristische film en niet in het minst aan met de Remi Pirynspris gelauwerde Luc Deconinck, die ons komitee blijvend een groot en gul hart toedraagt.

- **Dank** voor uw aanwezigheid, politieke besluitvormers, bestuursleden van onze grote cultuur- en strijdverenigingen, vertegenwoordigers van de media. Bovendien ontvingen wij talrijke verontschuldigungen uit de politieke en sociaal-economische wereld. De Werkgroep dankt voor zoveel onbaatzuchtige, gewaardeerde medewerking, voor en achter de schermen. Aan de sprekers en medewerkers wordt meteen bij de ondertekening van de Oproep een attentie aangeboden. * Aan de sprekers Rik Otten, Wilfried Wouters, Eddy Frans en de zes vertegenwoordigers van de mooiste gemeenten, Jan Walraet, Matthias Storme; * Aan inleider Wilfried Haesen; aan Diane Van Hove en Wim Peeters, voor ingesproken tekst en montage van de film; * Walter Van Gysel van het Snellaert-Thijmfonds.

Onze oprechte dank gaat ook naar: * het Davidsfonds voor de boeken "*Zingend brons*" van Luc Rombouts; * het Archief en Documentatiecentrum van het Vlaams-Nationalisme (ADV N) voor de exemplaren van "*Brussel en de Vlaamse Rand*" van Petra Gunst; * het Snellaert-Thijmfonds voor de financiële ondersteuning van de receptie; * de VVB, de Vlaamse Volksbeweging voor de logistieke medewerking in de persoon van Wart Van Schel; * de Vlaamse Overheid: wij kregen een belangrijke bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap voor de organisatie van deze promotieavond; * en tenslotte de vzw De Rand, voor het beschikbaar stellen en de verfraaiing van deze zaal, de technische ondersteuning, en het aanleveren van prachtboeken "*Rand in zicht*".

- **Conclusie** van deze avond is ons kort manifest. De Werkgroep de zes **roept u allen op** deze korte tekst te komen ondertekenen: "De zes mooiste dorpen van Vlaanderen. Sommigen willen ze liquideren of amputeren, anderen willen ze annexeren. Wij willen ze integraal en definitief erkend zien als gemeenten van Vlaams-Brabant. De zes kunnen geen pasmunt zijn bij communautaire onderhandelingen".

- Na de **samenzang** van twee strofen van de **Vlaamse Leeuw** start meteen de ondertekening, hier op de tafels achter mij. Tegelijkertijd wordt de zaal herschikt, zodat de **receptie** - waarop iedereen wordt uitgenodigd - vlot kan starten.

Nog een gezellige avond en behouden thuishoort.